

Riigikogu maaelukomisjoni istungi protokoll nr 20

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 16. oktoober 2023

Algus 11.10, lõpp 11.41

Juhataja: Urmas Kruuse (esimees)

Protokollija: Jaanika Lokk (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Züleyxa Izmailova, Aleksei Jevgrafov, Rene Kokk, Maido Ruusmann, Andrus Seeme

Komisjoni ametnikud: Marin Daniel (nõunik-sekretariaadijuhataja), Merle Kruusimägi (nõunik)

Kutsutud: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna juhataja Pille Tammemägi (2. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Kollektiivne pöördumine "Keelame koerte ketis pidamise"
3. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Vaadati läbi 5. tönädala (16.-22.10.2023) töökava.

Komisjoni istung esmaspäev, 16.10.2023 kell 11.10

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Kollektiivne pöördumine "Keelame koerte ketis pidamise"
3. Info ja muud küsimused

Komisjoni istung teisipäev, 17.10.2023 kell 14.00

1. Kohtumine Põllumajandus- ja Toiduameti juhtkonnaga
2. Info ja muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Züleyxa Izmailova, Aleksei Jevgrafov, Rene Kokk, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme).

2. Kollektiivne pöördumine "Keelame koerte ketis pidamise"

Urmas Kruuse juhatas sisse päevakorrapunkti arutelu. Ta märkis, et kollektiivset pöördumist „Keelame koerte ketis pidamise“ on arutatud komisjonis kahel korral. Täna soovib komisjon saada ülevaadet, kuidas Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumil (REM) on kavas

lahendada loomaheaoluga seotud ning sealhulgas ka kollektiivses pöördumises tõstatatud murekohti. Ta andis sõna külalisele.

Pille Tammemägi märkis, et REM on kollektiivses pöördumises tehtud ettepanekud sidunud loomakaitseseaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsusega (VTK), mille raames analüüsitakse kollektiivses pöördumises tõstatatud probleemkohti. Ta tutvustas nimetatud seaduse VTK hetkeseisu ning tuleviku tegevusi (protokolli lisa). Ta lisas, et hetkel on läbitud eelanalüüsi etapp, s.t läbi on viidud intervjuud, analüüsitud erinevatel aegadel tehtud loomade heaoluga seotud pöördumisi ja algatusi, uuritud Euroopa Liidu liikmesriikide regulatsioone, kaardistatud poliitikaid ja teadlaste seisukohti koerte ketis pidamise kohta. Ministeerium on alustanud VTK koostamisega ning 17. oktoobril toimub esimene selleteemaline koosolek, kus tutvustatakse eelanalüüsi tulemusi. VTK on plaanis esitada teistele ministeeriumidele kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu 31. mail 2024.

Pille Tammemägi andis ülevaate eelanalüüsi käigus tuvastatud probleemidest, mis on jaotatud nelja valdkonda: ennetus, järelevalve, koostöö ja pädevus. Ta märkis, et VTK raames analüüsitakse, kas ja mis takistab tänases õigusruumis ketikoerte heaolu tagamist. Üheks takistuseks on asjaolu, et loomakaitsjatega ei ole üheselt kokku lepitud, millised on looma heaolu hindamise kriteeriumid. Määrata tuleb pädevused, kellel ja mis etapis on õigus hinnata looma heaolu. Lisaks tuleb mõelda, kuidas võimestada järelevalvet ja koerte pidamise eesmärgist lähtuvalt asjakohaste erisuste ning mõistliku üleminekuaja kehtestamise vajalikkust ja põhjendatust.

Urmas Kruuse märkis, et pöördumises väljatoodud teemad (s.h VTK koostamise erinevate etappide) aruteludesse tuleb kaasata kõik huvitatud osapooled. **Pille Tammemägi** nõustus sellega ning avaldas lootust, et pöördumises väljatoodud küsimuste aruteludel jõutakse kokkulepetele ja ühtsetele arusaamistele. VTK koostamise raames on küsitletud loomakaitsese organisatsioone. Ministeeriumi eesmärk on laiapõhjaline kaasamine ja seaduse muutmise põhjalik ettevalmistamine.

Rene Kokk tundis huvi koerte ketispidamise regulatsiooni kohta Soomes ja Rootsis. **Pille Tammemägi** vastas, et Soomes ja Rootsis on koerte pidamine ketis keelatud, kuid on teatud erisused.

Züleyxa Izmailova tundis huvi ennetustöö vastu. **Pille Tammemägi** nõustus, et tuleb tõsta inimeste teadlikkust lemmikloomapidamise nõuetest, kuid hetkel ei ole plaanis kehtestada loakohustust lemmiklooma võtmisel. Kaaluda võiks seose loomist loomapidaja hakkamasaamise ning lemmiklooma pidamise vahel (nt inimese teovõimelisuse hindamine lemmiklooma äravõtmisel).

Urmas Kruuse märkis, et kollektiivses pöördumises on välja toodud, et Küprosel, Rootsis, Maltal, Slovakkias, Kreekas, Ungaris ja Austrias on koerte alaline ketis pidamine keelatud. Ta avaldas arvamust, et sotsiaalselt nõrgemas positsioonis olevale inimesele võib lemmikloom olla suureks toeks. Erinevatel aruteludel on kaalutud, et enne lemmiklooma äravõtmist peaks loomapidaja läbima koolituse. **Pille Tammemägi** vastas, et jätkuvalt võib kaaluda koolitusnõude kehtestamist enne lemmiklooma võtmist. Kui järelevalve käigus ilmneb rikkumisi, siis võib vajadusel lemmikloomapidaja suunata täiendkoolitusele.

Andrus Seeme ei toetanud mõtet, et kõik inimesed, kes tahavad võtta lemmiklooma, peaks läbima koolituse. Pigem võiks seda kaaluda juhul, kui inimene rikub (korduvalt) looma heaolu nõudeid.

Rene Kokk nõustus sellega. Ta lisas, et teravdatud pilguga tuleks vaadata lemmikloomapidajat, kes on (korduvad) rikkunud mingisuguseid ühiskonnareegleid.

Urmas Kruuse nõustus eelkõnelejatega. Ta märkis, et lemmiklooma pidamise üle toimub järelevalvet nii naabrivalvet abil kui ka vastavate ametkondade kaudu.

Urmas Kruuse võttis arutelu kokku. Ta märkis, et maaelukomisjon soovib saada infot kollektiivses pöördumises tõstatatud teemade arutelude kohta (kohtumiste protokollid, memod vms). Ta lisas, et pöördumises tõstatatud probleemide lahendamiseks on ministeerium alustanud loomakaitseseaduse muutmise seaduse VTK koostamisega. Vastav eelnõu jõuab

Riigikogu menetlusse. Ta tegi ettepaneku edastada kollektiivne pöördumine "Keelame koerte ketis pidamise" pädevale institutsioonile lahendamiseks vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹³ punktile 3 ning sellega lugeda kollektiivse pöördumise menetlemine Riigikogus lõppenuks.

Pille Tammemägi märkis, et peatselt jõuab EISi veterinaarseaduse muutmise seaduse VTK, mis puudutab lemmikloomade registreerimist.

Otsustati:

2.1. Edastada kollektiivses pöördumises tehtud ettepanekud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile seisukoha võtmiseks ja lahendamiseks. Kujundatud seisukohast teavitada ka maaelukomisjoni (konsensus: Züleyxa Izmailova, Aleksei Jevgrafov, Rene Kokk, Urmas Kruise, Maido Ruusmann, Andrus Seeme).

3. Info ja muud küsimused

Arutati maaelukomisjoni väljasõidu istungi korraldamist Eesti Maaülikooli. **Urmas Kruise** tegi ettepaneku korraldada väljasõidustung mõnel teisipäeval. Komisjoniliikmed nõustusid sellega.

Aleksei Jevgrafov tegi ettepaneku kutsuda maaelukomisjoni istungile Vabariigi Valitsuse esindaja Ida-Virumaal Jaanus Purga.

(allkirjastatud digitaalselt)
Urmas Kruise
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Jaanika Loka
protokollija